

ZOOM F8 MULTITRACK FIELD RECORDER

MAAK OVERAL PROFI OPNAMEN

Geluidstechnicus **MARNIX BOSMAN** (47) is een audio-man in hart en nieren. Door zijn achtergrond als elektronicaontwerper weet hij hoe audioapparatuur en software in elkaar zit en wat goed kan klinken. Als geluidstechnicus werkt hij freelance zowel in de studio als in zalen en zowel voor radio als televisie.

Zoom F8

Type: meersporen field recorder

Aantal sporen: 10

Conversie: maximaal 24 bit/192 kHz

Inputs: 8 x jack/XLR

Preamp gain: 75 dB

Opslag: 2 slots voor sd, sdhc of sdxc

(max. 512 GB sdxc per slot)

Voeding: 8 x AA batterijen, 12V-adaptor of accupack

Opnametijd: max. 8,5 uur (24 bit/48 kHz)

Afmetingen: 17,8x14x5,4 cm

Gewicht: 960 g

Adviesprijs: € 1090,-

Distributeur: Sound Service

www.zoom.com.jp

Het Japanse Zoom heeft een geweldig assortiment aan compacte recorders voor het maken van opnamen op locatie. Het vlaggenschip is de F8, een multitrack-recorder voor de veeleisende geluidsman 'on the road'.

Het is een overbekend beeld: de tv/film-geluidsman, gewapend met een lange boom met daarop een grote shotgun-microfoon in zo'n mooie pluizige plokap. Om zijn nek een grote tas met daarin een 'field recorder'. In die tas zat vroeger negen van de tien keer een Zwitserse Nagra-recorder. Fantastische apparaten waar de professionals bij zwoeren, maar met een bijbehorend prijskaartje. Inmiddels zijn er digitale varianten van zo'n analoge Nagra en kun je ook andere recordermerken in de tas van zo'n geluidsman tegenkomen, maar nog steeds zijn de prijskaartjes van dergelijke apparaten meestal niet mis.

Heel vreemd is dat overigens niet, want de eisen die aan dit soort recorders gesteld worden, zijn zwaar. De kwaliteit mag eigenlijk niet onderdoen voor die van een gewone stationaire recorder, maar alles moet superklein, lichtgewicht, simpel en snel te bedienen zijn, en ook nog eens eindeloos lang op batterijen kunnen functioneren. Geen eenvoudig eisenpakket.

VOEDEN EN OPSLAAN De F8 is een tienkanaals-recorder, maar heeft acht ingangen. Op de sporen negen en tien wordt een ruwe stereomix opgenomen van de andere sporen. De acht gecombineerde jack/XLR-ingangen bevinden zich aan de zijkanten van het apparaat. Hier vind je ook aansluitingen voor bijvoorbeeld je hoofdtelefoon en alle uitgangen. Aansluitingen voor synchronisatie met videoapparatuur bevinden zich aan de achterzijde. Aan de achterzijde zit ook het batterijvak waarin je een cartridge plaatst met acht AA-batterijen. De levensduur van een set batterijen is sterk afhankelijk van je opnamesessie. Zo doe je zo'n 8,5 uur met een setje lithium-batterijen als je acht sporen in 24 bit/48 kHz opneemt. Ga je echter voor de ultieme kwaliteit (acht sporen in 24/192 met fantoomvoeding), dan kan je maar drie uur vooruit en is een extra battery-pack een slimme uitgave. De recorder is overigens ook te voeden via de bijgeleverde adapter. Voor opslag gebruikt de F8 sd-kaarten, waar-

voor twee slots beschikbaar zijn. Hierin passen standaard sd-kaarten, maar ook de snellere en grotere sdhc- en sdxc-kaarten. Gebruik je sdxc-kaarten, dan kun je tot een royale 512 GB per slot monteren. Zoom levert standaard geen sd-kaart bij de F8.

APPJE De acht ingangen accepteren zowel lijn- als microfoonsignalen en hebben een ruim gain-bereik. Ook minder gevoelige microfoons kun je zonder problemen op de F8 aansluiten. Fantoomspanning is per microfoon in te schakelen. Je kunt bovendien kiezen om 24 volt als fantoomspanning te gebruiken in plaats van de gebruikelijke 48 volt. Veel microfoons werken dan net zo goed, en een lagere spanning is een manier om langer van je batterijen te kunnen genieten. Alle levelmeters en regelaars vind je aan de voorzijde van de recorder. Het kleurendisplay is klein, maar geeft een goed overzicht van de levels en instelmogelijkheden. De menustructuur werkt logisch. Ik heb de uit-

Aan beide zijkanten van de F8 vind je vier gecombineerde jack/XLR-inputs

gebreide handleiding alleen gebruikt om te kijken of ik misschien iets gemist had. Deze recorder is compact, dus de knopjes zijn klein en zitten dicht op elkaar. Als je in weer en wind op locatie aan het werk bent met handschoenen aan, is het aanpassen van je instellingen niet eenvoudig. Deze beperking is overigens geen typische F8-eigenschap, maar kom je bij de meeste van dit soort field recorders tegen. Wil je alle levels en regelaars overzichtelijk bij de hand hebben, terwijl de recorder bijvoorbeeld in een draagtas zit, dan is de iPad/iPhone-app een handig hulpmiddel. Met deze iOS-app controleer je alle regelaars van de F8 via bluetooth.

MINDER DRASTISCH De F8 heeft zowel voor ingangs- als voor uitgangsignalen een ingebouwde limiter. Daarnaast heeft de ingangsectie een ingebouwde highpass-filter. Goede en nuttige functies zou je zeggen, maar dat is betrekkelijk. De input-limiter en de highpass-filter zitten namelijk na de analog-naar-digitaal-converter en werken dus

in het digitale domein. Deze features helpen je niet voorkomen dat je de ingangen van de F8 overstuurt. Daarvoor zou de limiter vóór de converter moeten werken. Het nut van deze limiters is dus beperkt, maar ze zijn niet helemaal nutteloos. Met een ingeschakelde limiter kun je de ingangen nog steeds oversturen, maar de effecten zijn minder drastisch. Feit blijft dat je het beste een relatief zachte opname kunt maken en voldoende headroom overhoudt om oversturing te voorkomen. Een kwestie van de meters goed in de gaten houden.

MET VIDEO De Zoom F8 is gebouwd voor gebruik in combinatie met beeldopnames, maar kan ook uitstekend als pure audiorecorder gebruikt worden. De features en mogelijkheden zijn prima te vergelijken met modellen van merken als Nagra, Sound Devices, Tascam en Roland. Met als groot verschil dat de Zoom F8 een heel stuk goedkoper is. Wat de bediening betreft, kan Zoom echter nog wel het een en ander leren

van deze concurrenten. De F8 voelt degelijk aan, maar de tijd zal moeten leren hoe het zit met de duurzaamheid en de betrouwbaarheid na de vele ontberingen waar zo'n mobiele recorder in de praktijk mee te maken krijgt. De aanschaf van de bijbehorende opbergtas lijkt in ieder geval een nuttige investering.

PROBLEEM OPGELOST Ik ben een liefhebber van het maken van live-opnamen op locatie. Daarvoor heb ik een paar goede portable stereorecorders. Voor meersporenopnamen heb ik echter mijn laptop nodig. Een laptop met audio-interface maakt mij veel minder mobiel. Met een F8 in je tas is dat probleem opgelost. Deze recorder heeft echt alles aan boord voor het maken van goede meersporenopnamen op locatie. Als ik dan kijk naar de prijs van de F8 en die vergelijk met eerdergenoemde concurrenten, zou ik de gok wel aandurven. De F8 heeft heel goede features aan boord en levert professionele audioprestaties. 🎧